

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

1 29 יולי 2016

2

לפני:

3

כב' השופטת מיכל נעים דיבנר

4

נציג ציבור (עובדים) – מר אברהם ברגר

5

נציג ציבור (מעסיקים) – מר אבי פרלה

6

התובעים: יורשי המנוחה גאולה בויטלר ז"ל (נשאה בחייה ת.ז. 0988493)

ע"י ב"כ עוה"ד עמנואל סלומנוב ואח'

-

הנתבעת: שירותי בריאות כללית

ע"י ב"כ עוה"ד שאול ברגרזון ואח'

7

פסק דין משלים

8 ביום 6.4.16 ניתן פסק דין בו אושר הסדר פשרה שהגישו הצדדים. 1.

9 בתמצית נאמר כי עיקרי ההסדר שאושר הינם כדלקמן: 2.

10 א. הנתבעת התחייבה לפעול על מנת להחזיר לחברי הקבוצה – מבוטחיה (או
11 יורשיהם), שהם ניצולי שואה המקבלים רנטת בריאות מגרמניה, אשר נקבעה
12 להם זכות ריפוי, בהתאם לאישור על מחלות מוכרות מאת הלשכה לענייני
13 פיצויים אישיים מחו"ל במשרד האוצר ו/או רשויות הפיצויים בגרמניה, את
14 הסכומים ששילמו לה, עבור רכישת תרופות וטיפולים רפואיים הקשורים לאותן
15 מחלות מוכרות.

16 ב. תקופת ההשבה נחלקת, בהתאם לשאלה אם חבר הקבוצה היה בחיים במועד
17 הגשת התובענה, 22.3.10, אם לאו: חברי הקבוצה שהיו בחיים ביום הגשת
18 התובענה, או יורשיהם, זכאים על פי ההסדר להחזר כספי בגין תשלומים
19 ששילמו למשיבה החל מיום 1.7.99 ואילך. חברי הקבוצה שלא היו בחיים ביום
20 הגשת התובענה, או יורשיהם, זכאים על פי ההסדר להחזר בגין תשלומים

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 ששילמו למשיבה לאחר יום 23.3.03 (7 שנים ממועד הגשת התובענה) ועד למועד
2 פטירתם.
- 3 ג. ההחזר הכספי יבוצע ישירות לחשבון הבנק של חבר הקבוצה, ככל שהוא ידוע
4 למשיבה, או לחשבון הבנק שהמשיבה תתבקש על ידי חבר הקבוצה או יורשיו
5 להעבירו אליו.
- 6 .3 בהתאם לפסק הדין, נדרשות הוראות נוספות באשר למינוי ממונה אשר יפקח
7 על יישום הסדר הפשרה וכן באשר לפסיקת גמול ושכר טרחת עורך דין.
8 הוראות אלו יינתנו להלן.
- 9 **מינוי ממונה**
- 10 .4 סעיף 20(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן – **החוק**), קובע
11 כדלקמן:
- 12 "ב) הורה בית המשפט על כך שכל חבר קבוצה יוכיח את זכאותו
13 לפיצוי כספי או לסעד אחר, רשאי הוא ליתן הוראות בדבר –
14 (1) הדרך והמועד להוכחת הזכאות לסעד על ידי חברי הקבוצה ודרך
15 חלוקתו, ורשאי הוא למנות לשם כך אדם בעל כישורים מתאימים
16 (בסעיף זה – ממונה); החליט בית המשפט על מינוי ממונה, רשאי
17 כל אדם הרואה את עצמו נפגע ממעשה או מהחלטה של הממונה,
18 לפנות לבית המשפט אשר הורה על המינוי, ובית המשפט רשאי
19 לאשר, לבטל, או לשנות את המעשה או החלטה, וליתן כל צו בענין,
20 הכל כפי שימצא לנכון; שכרו והוצאותיו של הממונה, וכן אופן
21 תשלומם, ייקבעו בידי השר;
22 "...
- 23 הוראה זו חלה גם על הסדרי פשרה (ראה סעי' 19(ד)(1) לחוק).
- 24 .5 אין מחלוקת בתיק דנן כי יש למנות ממונה לצורך פיקוח ומעקב על ביצוע הסדר
25 הפשרה.
- 26 .6 המועצה הישראלית לצרכנות (להלן – **המועצה**), אשר התייצבה בהליך, ביקשה
27 בהודעה מטעמה (6.4.16), כי נורה לנתבעת להעביר לממונה את הדיווחים
28 הבאים (מובאים עיקרי הדברים):

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 מספר המבוטחים אליהם פונה ו/או תפנה הנתבעת, בהתאם להסדר
2 הפשרה.
- 3 ב. כמה חברים מתוך הקבוצה הם כאלה שהנתבעת יודעת את זהותם ואת
4 הפרטים הנדרשים לשם החזרת הכספים לידיהם (חשבון בנק או מספר
5 כרטיס אשראי).
6 מהו סכום ההחזר שנקבע לכל אחד מהחברים הללו?
7 מתי שולם לו הסכום?
8 האם הוגשו עררים על החלטת הנתבעת (בהתאם להסדר הפשרה)?
- 9 ג. כמה חברים מתוך הקבוצה, שאינם נכללים בקבוצה הנ"ל, פנו אל
10 הנתבעת בעקבות פרסום הסדר הפשרה?
11 באילו מועדים פנו?
12 מה היתה החלטת הנתבעת בפניה ואם נקבעה זכאות להחזר - מהו סכום
13 ההחזר?
14 האם הוגשו עררים על החלטת הנתבעת?
15 ביחס לקבוצה זו מבין חברי כלל הקבוצה, מבקשת המועצה כי בדיווח
16 תהא אבחנה בין חברי קבוצה שזהותם ידועה לנתבעת, אך לא ידועים לה
17 פרטי חשבון בנק או כרטיס אשראי לצורך ביצוע ההחזר לבין יתר
18 החברים.
- 19 ד. כמה חברי קבוצה פנו למשיבה לבירור זכאותם מבלי שמילאו את הטופס
20 על פי הסדר הפשרה?
21 לכמה מהם פנתה המשיבה טלפונית?
22 לכמה מהם נקבעה בסופו של דבר זכאות להחזר ובאילו סכומים?
- 23 ה. ככל שבוצע קיזוז מסכום ההחזר, בגין קבלת פיצוי מקביל מהרשויות
24 בגרמניה – מהו הסכום שקוּזו?
25 7. המועצה ביקשה כי הדיווחים יבוצעו אחת לרבעון, על ידי גורם מוסמך בנתבעת
26 ויומצאו לתיק בית הדין ולמתייצבים בהליך (המועצה והיועץ המשפטי

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 לממשלה) וכן כי יימסר דיווח מסכם בחלוף שנתיים ממועד אישור הסדר
2 הפשרה.
- 3 התובעים הגישו עמדתם בעניין (14.4.16) ולפיה הם מבקשים להורות לממונה .8
4 לפעול בהתאם לתקנה 14 לתקנות תובענות ייצוגיות, תשי"ע-2010 (להלן –
5 **התקנות**) וזאת בנוסף להוראות שפורטו בעמדת המועצה. בנוסף, ביקשו
6 התובעים להורות לממונה כדלקמן (מובאים עיקרי הדברים, ככל שאינם חוזרים
7 על האמור בהודעת המועצה):
- 8 א. לבצע דגימה מקיפה ולמצער מדגמית של האישורים שניתנו על ידי רופא
9 הנתבעת, באשר לתרופות, הטיפולים והאגרות, שאושרו על ידו לצורך
10 החזר ולצורך זה להורות לנתבעת למסור לידו את פלט התרופות
11 והטיפולים של אותו מבוטח חבר קבוצה, את האישור בדבר המחלות
12 המוכרות, את רשימת התרופות והטיפולים שאושרו על ידי רופא
13 הנתבעת, את סכומי התשלומים ששולמו בפועל ואת סכומי החזר
14 שנקבעו.
- 15 כל זאת תוך שהממונה יהא רשאי להיעזר ברופא מטעמו.
- 16 ב. לקבל מידע בדבר מספר חברי הקבוצה שהיו בחיים ביום 22.3.10.
17 ג. לקבל מידע בדבר מספר השאלונים שנשלחו על ידי הנתבעת למבוטחים
18 או ליורשיהם שאין בידיה את פרטי חשבון הבנק או כרטיס האשראי
19 לצורך ביצוע החזר ומספר השאלונים שהוחזרו אליה.
- 20 ד. לקבל מידע בדבר מספר המבוטחים, חברי הקבוצה, שקיבלו החזר כספי
21 לאחר 22.3.10 (מועד הגשת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית) וסכום
22 החזר הכללי.
- 23 ה. לבדוק האם סכומי החזר ששולמו בפועל לאחר 22.3.10, תואמים את
24 סכומי הזכאות שנקבעו בהתאם להסדר הפשרה וככל שקיים הפרש –
25 לקבוע מהו.
- 26 ו. להעריך בסוף תקופת ההסדר, על יסוד כלל החומר ומספר חברי הקבוצה
27 שלא זכו לכל החזר, מהו סכום הזכאות להחזר כספים ששולמו למשיבה
28 ביתר, אך בפועל לא הוחזר.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 הנתבעת הגישה אף היא עמדתה ביחס למינוי הממונה וההוראות שיש ליתן לו
2 (5.5.16), ואלו עיקריה:
- 3 א. המועצה כלל אינה בעלת דין באשר למינוי הממונה ו/או להוראות שיש
4 ליתן לו. הודעתה הוגשה שלא כדין ובהעדר רשות.
- 5 ב. הסדר הפשרה קובע מפורשות את חובתה של הנתבעת למסור לבית הדין
6 דו"ח רבעוני, בו יפורטו מספר הפניות שהתקבלו לבדיקת זכאות להחזר,
7 מספר הפניות שהטיפול בהם הושלם וסכום החזר הכספי שאושר.
8 לפיכך, אין מקום למתן הוראות נוספות, מחוץ להסדר.
- 9 10. לאחר עיון בכלל עמדות הצדדים בהקשר זה אנו מורים כדלקמן:
- 10 א. על פי הסכמת הצדדים ועל פי הסכמתו, ובהתאם להוראת סעי' 20(ב)
11 לחוק, אנו ממנים בזאת את **משרד רו"ח Deloitte-ברייטמן-אלמגור**
12 כממונה בתיק, אשר יפקח על ביצוע הסדר הפשרה (להלן – **הממונה**).
- 13 **באחריות הנתבעת למסור החלטה זו במשרדי הממונה, בתוך 14 ימים**
14 **ממועד קבלתה בידיה, לכל המאוחר.**
- 15 ב. יצוין, כי בהתאם להסדר הפשרה, חרף ההסכמה כי נדרש מינויו של
16 ממונה, הוסכם גם כי נסיבותיו של התיק ואופיים של חברי הקבוצה,
17 מחייבים לבכר, ככל שניתן, פניה יזומה של הנתבעת לחברי הקבוצה על
18 פני דרישה מחברי הקבוצה ליזום את הפניה. לפיכך, בהתאם להסדר
19 הפשרה שאושר, הנתבעת תבצע פניה יזומה לחברי הקבוצה הידועים לה
20 ובנוסף הוסכם על פרסומים שונים, המאפשרים לכלל חברי הקבוצה
21 לבצע פניה ישירות לנתבעת ולא באמצעות הממונה.
- 22 משכך הוא, וכתחליף להוראת סעי' 20 לחוק ותקנה 14 לתקנות, לפיה על
23 חברי הקבוצה לפנות ישירות לממונה – הצדדים יפעלו בהתאם להסדר
24 הפשרה, כאשר על הנתבעת לדווח לממונה על כל פניה שביצעה אל חברי
25 הקבוצה וכן על כל פניה שהתקבלה אצלה מחבר קבוצה, בהתאם להסדר
26 הפשרה.
- 27 ג. בנוסף, תמסור הנתבעת לממונה את כל פרטי המידע המפורטים בתקנה
28 14(א)(1)-(4) לתקנות.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- ד. דיווחי הנתבעת לממונה יכללו גם את הפרטים הבאים:
- 1 (1) כל חברי הקבוצה שהנתבעת יודעת את זהותם – למי מהם פנתה על פי הסדר הפשרה ולמי לא ומדוע.
 - 2 (2) חברי קבוצה שזכאותם נבדקה ומצאה כי אינם זכאים להחזר כספי ומהי הסיבה (כגון העדר תשלום כלל; העדר תשלום עבור טיפול במחלה מוכרת או כל סיבה אחרת).
 - 3 (3) חברי קבוצה שזכאותם נבדקה ונמצאו זכאים להחזר ובאיזה סכום; מועד ואופן ביצוע התשלום. מובהר בזאת כי דיווח זה יכלול כל החזר שבוצע לחברי הקבוצה בהתאם לעקרונות הסדר הפשרה, גם אם בוצע לפני שנחתם או אושר הסדר הפשרה (ראה בסעי' 28 להלן).
 - 4 (4) באשר לחברי הקבוצה שהיו בחיים ביום 22.3.10 – מהם סכומי הזכאות להחזר שנקבעו להם; החל מאיזה תאריך נבדקה הזכאות להחזר ובגין אלו תשלומים ואלו מועדי תשלום אושר ההחזר?
 - 5 (5) באשר לחברי הקבוצה שלא היו בין החיים ביום 22.3.10 – דיווח דומה לאמור בס"ק 4 לעיל.
 - 6 (6) כל זכאות שנקבעה לחבר קבוצה (בין אם פנה מיוזמתו ובין אם לאו) להחזר, אשר בפועל לא מומשה והסיבה לכך.
- ה. דיווח ראשון של הנתבעת לממונה, הכולל את הפרטים הנ"ל נכון למועד הדיווח, ימסר לו בתוך 60 ימים ממועד קבלת פסק דין משלים זה בידיה.
- ו. בנוסף לאמור לעיל, הנתבעת תעמיד לעיונו של הממונה כל מידע הדרוש לו לשם ביצוע תפקידו ואשר יבקש לעיין בו. הנתבעת תקבע איש קשר שמולו יוכל לפעול הממונה במרוכז ובאופן יעיל.
- ז. הממונה ידרוש ויקבל מהנתבעת את כל הנתונים הנ"ל, בהתאם לשיקול דעתו ויוכל לעשות כן גם באופן שוטף, תוך כדי תקופת הטיפול בבדיקת הזכאות להחזר.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- ח. הממונה יבקש, ובמקרה כזה – יקבל, מהנתבעת כל מידע הדרוש לו לשם בחינת אופן פעולתה של הנתבעת לצורך ביצוע ההחזרים, בין אם באופן מדגמי ובין אם באופן פרטני, לפי שיקול דעתו ובמטרה לוודא כי הסדר הפשרה מקיים ככתבו וכלשונו. בכלל זה, מובהר כי הממונה רשאי לבצע בירורים מול רופאי הנתבעת שקבעו זכאות (או העדר זכאות) להחזר, על מנת לוודא כי עניינם של חברי הקבוצה נבחן כהלכה. במקרה כזה – יזכה הממונה לשיתוף פעולה מלא מטעם רופאי הנתבעת אשר בדקו את הזכאות הנדונה. הממונה רשאי להיפגש עם נציגי הנתבעות לצורך קבלת מידע וביצוע בירורים הנחוצים לביצועו תפקידו.
- ט. הממונה יוודא כי תבוצע פניה יזומה לכל חברי הקבוצה הידועים לנתבעת ויעקוב אחר סטטוס הטיפול בכל אחד מהם.
- י. הממונה יגיש לבית הדין דיווחים בהתאם לפירוט הקבוע לעיל, בכל 4 חודשים, **החל מיום 1.1.17** ועד לגמר ביצוע הסדר הפשרה.
- בדיווח לא יכללו שמותיהם של מבוטחים, אלא הם יוזכרו בראשי תיבות בלבד ובציון 6 ספרות אחרונות של תעודות הזהות.
- יא. הממונה ישמור על פרטיות המידע שנמסר לעיונו ולא ישתמש בו אלא לצורך מילוי תפקידו זה.
- יב. הממונה רשאי לפנות לבית הדין בכל עת, בבקשה לקבל הנחיה או הבהרה הנדרשת לו לצורך ביצוע תפקידו.
11. עם סיום תפקידו יגיש הממונה דו"ח מסכם לתיק בית הדין, בצירוף דרישתו לשכר טרחה. שכר הטרחה יקבע על ידי בית הדין וישולם על ידי הנתבעת.
- גמול ושכר טרחה**
12. לטענת התובעים (15.5.16), יש לקחת בחשבון כי מדובר בהליך שאמנם הסתיים בהסדר פשרה, אך ראשיתו בהתנגדות הנתבעת לסעד המבוקש, תוך עמידה על זכותה לגביית הסכומים שנגבו מחברי הקבוצה ובסופו של דבר מוחזרים להם במלואם על פי ההסדר; המשכו בשני הליכים (בבית המשפט המחוזי ובבית דין זה), בהליך גישור בפני המגשר עו"ד יצחק מרציאנו, שבסופו הושג הסדר הפשרה, שהוגש לאישור בית המשפט המחוזי ובהמשך, בשינויים מסוימים, גם אושר על ידי בית דין זה; כל זאת תוך השקעת מאות שעות עבודה, על ידי מספר

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 עורכי דין. עם זאת, ב"כ התובעים מציינים בהגינות כי הנתבעת נשאה לבדה
2 בהוצאות המגשר.
- 3 התובעים מפנים לכך שימים ספורים לאחר הגשת הבקשה המקורית לאישור
4 התובענה כייצוגית, מיהרה הנתבעת לפנות למבוטחים בשאלון ביחס לסוג
5 הרנטה שהם מקבלים מגרמניה ואף ביצעה החזרים לכ-300 מבוטחים, בסכום
6 העולה על מיליון ₪, הכל אמנם בטרם הסדר הפשרה, אך בוודאות לאחר הגשת
7 הבקשה ובעקבותיה, שכן לא קיים ולו חבר קבוצה אחד שזכה לקבל החזר בטרם
8 הוגשה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.
- 9 עוד נטען כי מפאת התיישנות, איבדו חברי הקבוצה או יורשיהם חלק ניכר
10 מהכספים ששולמו לנתבעת בעבר ונגבו מהם שלא כדין.
- 11 לפיכך, ולאור אמות המידה הקבועות בסעי' 23 לחוק, טוענים ב"כ התובעים
12 לזכאותם לשכ"ט בהתאם למדרג שנקבע בפסה"ד המנחה בעניין רייכרט (ע"א
13 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט, סה (2) 681, מיום 23.5.12), תוך
14 שייפסק סכום שישקף את הוצאות ב"כ התובעים עד כה, אותן הוא מעריך בכ-
15 100,000 ₪ וכן תוך התחשבות בסכומים ששולמו לאותם 300 מבוטחים הנ"ל,
16 שהם, לפי הסדר הפשרה חלק מחברי הקבוצה.
- 17 המועצה טענה אף היא לעניין שכ"ט ב"כ התובעים (25.5.16) ובעיקרם של דברים .13
18 סבורה אף היא כי יש לפסוק את שכר הטרחה במקרה הנדון בהתאם לעקרונות
19 שהותוו בעניין רייכרט, תוך ששכר הטרחה האמור כולל אף את הוצאות ב"כ
20 התובעים ולכן אין בסיס לפסיקתו בנוסף.
- 21 המועצה עתרה לחיוב הנתבעת בהוצאותיה של המועצה, תוך שהפנתה לכך
22 שמשך כשנתיים ומחצה השקיעה המועצה זמן ומשאבים רבים על מנת לשפר
23 את הסדר הפשרה, כפי שאף בוצע בפועל, בעזרת הארותיה.
- 24 לבסוף סיכמה הנתבעת טענותיה ביחס לסוגיה זו (15.6.16) ואלו עיקרי .14
25 טענותיה:
- 26 הנתבעת מזכירה כי הבקשה הוגשה במקור בבית המשפט המחוזי, בה עתרה
27 לסכום "דמיוני" כלשונה, בסך 700 מיליון ₪. משהסתבר כי הבקשה הוגשה
28 לערכאה הנעדרת סמכות עניינית לדון בעיקרה, פוצלה התובענה לשתי בקשות
29 – בבית המשפט המחוזי ובבית הדין לעבודה. בחלוף כמעט שנה התבקש בית

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 המשפט להתיר את תיקון הבקשה ובין היתר להכפיל את סכום התביעה, אך
 2 הבקשה נדחתה, ולאחר מכן בהמלצת בית המשפט תוקנה הבקשה והפעם סכום
 3 התביעה הועמד על כ-10% מהסכום המקורי שנתבע.
- 4 כל זאת כאשר לתובעת עצמה (הגב' בויטלר ז"ל) לא היתה מעולם עילת תביעה
 5 אישית, שכן היא עצמה נעדרת הזכות לריפוי.
- 6 הסדר הפשרה מתבסס על מתווה שהוצג כבר בראשית הליך הגישור על ידי
 7 הנתבעת והכל בטרם התקיים דיון הוכחות בתיק.
- 8 לולא היה מושג הסדר הפשרה, סביר כי הבקשה היתה נדחית, הן מחמת העדר
 9 תביעה אישית לתובעת, הן מחמת מכשול ההתיישנות והן לנוכח העדר אפשרות
 10 לתבוע את הנתבעת בתובענה ייצוגית.
- 11 אין ממש בטענה כי הנתבעת החלה לדאוג לביצוע החזרים למבוטחיה ניצולי
 12 השואה רק בעקבות הבקשה לאישור תביעה ייצוגית. במהלך השנים נקטה
 13 הנתבעת בהליך שגרתי לאיתור ניצולי שואה הזכאים להחזרים כספיים.
- 14 בכללם של דברים, סבורה הנתבעת, כי יש לפסוק את הוצאות ב"כ התובעים על
 15 הצד הנמוך, תוך התחשבות כי מדובר בכספי ציבור, המיועדים למתן שירותי
 16 בריאות לציבור מבוטחי הנתבעת.
- 17 בשולי טענות הנתבעת, היא העלתה טענה כנגד ביתה של גב' בויטלר ז"ל, גב' יעל .15
 18 קובו, אשר היא אחת היורשים התובעים לעיל. כך, למרות שבסעי' 22 להסדר
 19 הפשרה הובהר כי אין למבקשת טענות כנגד המשיבה וכי היא ובאי כוחה
 20 מתחייבים שלא להעלות כל טענה כאמור, הרי שבפועל היא מפרה את
 21 התחייבותה זו, כאשר פנתה לח"כ יעקב פרי והלינה על הנתבעת ואף הופיעה
 22 בפני ועדת הכספים בכנסת והלינה כי הסדר הפשרה הוא מביש.
- 23 לפיכך, טענה הנתבעת כי חרף המלצת הצדדים בדבר גמול לתובעים המייצגים
 24 יש לקחת בחשבון את התנהלותה זו בעת פסיקת הגמול ולכלל הפחות יש להורות
 25 לה לחדול ממעשים בניגוד להסדר.
- 26 הנתבעת ביקשה לאפשר לה לטעון ביחס לבקשת המועצה לפסוק לה שכ"ט, ככל
 27 שביט הדין ימצא לנכון לקבל את טענותיה של המועצה בעניין זה, שהוגשו ללא
 28 קבלת רשות.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

16. התובעים הגיבו (19.6.16) ובעיקר חזרו על טענותיהם, אך הפעם מצאו לנכון להוסיף, תחת הכותרת "הכספים אינם כספי ציבור, אלא כספי הניצולים הזכאים", כי שיאני השכר במגזר הציבורי הם עובדי הנתבעת, דבר המעיד (ככל הנראה ולשיטתם) על כך ששכר הטרחה שהם מבקשים כי ייפסק להם אינו בא מתוך כספי ציבור (טענה תמוהה שלכאורה לא נבחנה עד תום). עוד הוסיפו כי התנהלותם בוועדת הכספים של הכנסת הינה הבעת ביקורת לגיטימית על התנהלות הנתבעת ולא הפרת הסדר הפשרה.
17. גבי יעל קובו ביקשה אף היא לצרף מכתב מטעמה לתיק בית הדין (20.6.16) ובעיקרם של דברים טענה כנגד התנהלות הנתבעת לאורך ההליך. אל מול טענת הנתבעת כי יש לשקול להפחית את הגמול המומלץ, טענה היא כי יש לשקול להגדילו. איננו מוצאים לנכון לחזור על טענותיה, שכן ממילא אין הן נדרשות לשם הכרעה בסוגיות שבפנינו.
18. על יסוד דברים אלו אנו קובעים כדלקמן -
- גמול לתובעים המייצגים**
19. במסגרת סעי' 20 להסדר הפשרה שאושר, המליצו הצדדים בהסכמה על פסיקת גמול בסך 150,000 ₪ לתובעים המייצגים.
20. בהתחשב באמות המידה שנקבעו בסעי' 22(ב) לחוק, אנו סבורים כי המלצת הצדדים משקפת נאמנה את מידת החשיבות הציבורית של הסוגיה שהבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה במסגרת תיק זה העלתה לדיון, במיוחד עת עסקינן בקבוצה מוחלטת בעיקרה, אשר עברה רצוף תלאות ולמרבה הצער גם בהווה רבים מחבריה מתמודדים עם קושי ומחסור. מכאן גם התועלת שאמורה לצמוח לחברי הקבוצה כתוצאה מיישומו של הסדר הפשרה.
21. לא ניתן להתעלם מכך שעל פי הסדר הפשרה, קיבלה על עצמה הנתבעת להשיב לחברי הקבוצה את מלוא הסכומים ששולמו לה, מעבר לנדרש, בצירוף הצמדה, אם כי בכפוף להתיישנות. הדבר מעיד על כך שעצם הגשת הבקשה היתה לתכלית ראויה וחשובה ובמסגרתה צמחה לחברי הקבוצה תועלת רבה, שספק אם היתה מושגת גם ללא הבקשה.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

22. משכך, אנו מאמצים את המלצת הצדדים ופוסקים לתובעים המייצגים גמול
 1 בסך 150,000 ₪, אשר ישולם בתוך 30 ימים מהיום.
 2
- שכר טרחת בא כוח התובעים המייצגים**
 3
23. העקרונות המנחים בפסיקת שכר הטרחה לב"כ התובע המייצג קבועים בסעי' 23
 4 לחוק כדלקמן:
 5
- "בקביעת שיעור שכר הטרחה של בא כוח מייצג לפי סעיף קטן (א),
 6 יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:
 7
- (1) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;
 8
- (2) מורכבות ההליך, הטרחה שטרח בא הכוח המייצג והסיכון
 9 שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, וכן ההוצאות
 10 שהוציא לשם כך;
 11
- (3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית;
 12
- (4) האופן שבו ניהל בא הכוח המייצג את ההליך;
 13
- (5) הפער שבין הסעדים הנתבעים בבקשה לאישור לבין הסעדים
 14 שפסק בית המשפט בתובענה הייצוגית".
 15
24. בהחלטה בעניין רייכרט מיום 23.5.12, המנחה אותנו בדרכנו בפסיקת שכר
 16 הטרחה במסגרת תביעה ייצוגית, נקבע כי בפסיקה הוכרו שלושה סוגים
 17 עיקריים של שיקולים אותם יש להביא בחשבון לצורך זה:
 18
- א. מערכת התמריצים הנוגעת להגשת התביעה הייצוגית – במסגרתה על
 19 בית הדין לערוך איזון בין הרצון לעודד תביעות ייצוגיות ראויות לבין
 20 מניעת הגשת תביעות ייצוגיות מופרזות או חסרות יסוד. אחד הדברים
 21 שיש לשקול במסגרת זו הוא היחס שבין הסעד הנתבע לסעד שנפסק.
 22
- ב. התנהלות בא כוח התובע המייצג, שכן שכר הטרחה "משמש תמריץ
 23 לניהול ההליך בצורה יעילה והגונה".
 24
- ג. היחס בין שכר הטרחה לבין התביעה הייצוגית בכללותה – צריך להישמר
 25 כך שלא תופחת התועלת לקבוצה יתר על המידה.
 26

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

25. על יסוד עקרונות אלו קובע בית המשפט העליון, כי פסיקת שכר טרחה לפי שעות עבודה, בתובענות ייצוגיות, אינה הולמת את השיקולים המפורטים לעיל, ולכן בתובענות בהן הסעד המבוקש הוא כספי "יש לאמץ את שיטת האחוזים כשיטה המובילה לפסיקת שכר טרחה", תוך ששכר הטרחה ייגזר מהסכום **שנגבה בפועל**.
- באשר לשיעור שכר הטרחה נקבע כי "אין לקבוע מראש ובאופן עקרוני, מהו שיעור שכר הטרחה באחוזים שיש לפסוק לעורך הדין המייצג. קביעת שכר הטרחה נגזרת מנתוני הפרטניים של כל מקרה ומקרה, ולא ניתן להצביע מראש על שיעור קבוע לשכר טרחה". בקביעותינו להלן נפסוק בהתאם לכללים שהותוו באותו עניין, תוך התאמתם לנסיבות המקרה שבפנינו.
26. בנסיבות המקרה דנן, עומדים בפנינו השיקולים הבאים:
- מחד**, מדובר בתובענה, שכאמור לעיל קשה להפריז בחשיבותה הציבורית, כמו גם האישית, לכל חבר מחברי הקבוצה. מכיוון שעסקינן בקבוצה שחבריה הינם ניצולי שואה, למודי תלאות וסבל, אנו מצווים ביתר שאת לדאוג למימוש ולמיצוי זכויותיהם, בכלל זה זכותם (שהוכרה על ידי הנתבעת בהליך זה) לקבל טיפולים רפואיים למחלות שהוכרו על ידי רשויות הפיצוי, ללא שידרשו לשלם בגינם (וראה סעי' 2 להסדר הפשרה, הקובע שכיום אין הנתבעת גובה מחברי הקבוצה עבור ריפוי כאמור). מקובלת עלינו טענת התובעים כי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית, היא שהניעה את גלגלי המערכת של הנתבעת לפעול ומכל מקום לא הוצגה בפנינו ראייה אחרת. אף אין חולק שבמשך שנים ארוכות נגבו מחברי הקבוצה כספים, שככל הנראה, כפי שעולה מהסדר הפשרה, גם אם נקבע בו כי אין מדובר בהודאה בזכות, לא היה נכון לגבותם.
- מאידך**, התובענה הסתיימה בהסדר פשרה, שנמצא על ידינו, כמו גם על ידי בית המשפט המחוזי, ראוי לאישור. בהקשר זה, יש להדגיש שני עיקרים – האחד, כי בדרך זו נחסך לצדדים שכר טרחה רב והשני, כי אין להקל ראש בטענת הנתבעת שספק אם היתה הבקשה מתקבלת, לולא היה נחתם הסדר הפשרה. אף כי לרוב הסדר פשרה עשוי ללמד על איתנות התביעה, הרי שבמקרה הנדון, אמנם הבקשה התבססה לכאורה על עיקרון נכון, אך הוגשה באופן שכלל לא ודאי שהיתה מתקבלת. נפנה בעניין זה להחלטה מיום 5.5.11, אשר כבר בה הובע חוסר שביעות רצון מאופן ניסוח הבקשה. בנוסף, אין כל קשר בין הסעד

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 שהתבקש לסעד שנפסק, שכן הסעד שנתבקש הינו העברת הסכומים שקיבלה
 2 הנתבעת מגרמניה לידי חברי הקבוצה ואילו הסעד שנפסק הינו השבת הסכומים
 3 ששולמו על ידי חברי הקבוצה בפועל לידיהם.
- 4 לבסוף, ובניגוד לטענות התובעים, בהחלט מדובר בכספי ציבור שאין להקל בהם
 5 ראש. אכן חברי הקבוצה הם ששילמו לנתבעת את הכספים, אך הם זכאים
 6 לקבלם במלואם בחזרה (בכפוף להתיישנות). נזכיר, כי שכר הטרחה אינו מופחת
 7 מסכומי הזכאות של חברי הקבוצה, אלא מקופתה של הנתבעת, שנועדה ליתן
 8 שירותים רפואיים לכלל חבריה. הוצאות השכר של עובדי הנתבעת, בהיותה גוף
 9 המפוקח ציבורית, אינן מממן העניין ומוטב ולא היו עולות לדיון במסגרת זו.
- 10 **27. בעניין רייכרט** נפסק שכר טרחה בשיעור 25% עד סכום גבייה של 5 מיליון ₪,
 11 20% עבור סכום גבייה שבין 5 מיליון ₪ לבין 10 מיליון ₪ ו-15% מכל סכום
 12 גביה העולה על 10 מיליון ₪. ואולם באותו מקרה הצביע בית המשפט על מספר
 13 שיקולים ייחודיים, שאינם מתקיימים בענייננו – מדובר היה בתביעה שאמנם
 14 הסתיימה בהסדר פשרה, אך זאת לאחר שאושרה כתובענה ייצוגית והתנהלה
 15 בפועל כ-16 שנים, במספר ערכאות; צוין כי התובענה אושרה כתובענה ייצוגית,
 16 בעיקר בזכות התנהלות בא כוח התובע המייצג; מדובר היה בנוקים שנגרמו
 17 לחברי הקבוצה כתוצאה ממעשי מרמה והתביעה הייצוגית הוגדרה על ידי בית
 18 המשפט כדרך "הראויה והיחידה למעשה", לפצות את חברי הקבוצה על
 19 נזקיהם. כאמור לעיל, כל אלו לא מתקיימים בענייננו.
- 20 **28. לפיכך, אנו פוסקים כי שכר הטרחה של ב"כ התובעים יהיה בשיעור 12% מכל**
 21 **סכום שיוחזר/הוחזר לחברי הקבוצה עד ל-2 מיליון ₪; 10% מכל סכום כאמור**
 22 **בין 2 מיליון ל-4 מיליון ו-8% לכל סכום שמעבר ל-4 מיליון ₪.**
- 23 אנו מקבלים את טענת התובעים כי את שכר הטרחה יש לגזור מכלל התשלומים
 24 שהוחזרו על ידי הנתבעת לחברי הקבוצה לאחר מועד הגשת הבקשה, אף בטרם
 25 נחתמו הסדרי הפשרה. הנתבעת אכן לא הציגה בפנינו ולו מקרה אחד, ודאי לא
 26 התנהלות שיטתית, המעיד על החזרת כספים למבוטחים חברי הקבוצה, בטרם
 27 הוגשה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וברי כי לו היה קיים מנגנון כאמור,
 28 לא היתה נדרשת כלל להסדר הפשרה. משכך, הרי שהחזרים שבוצעו לחברי
 29 הקבוצה בעקבות הגשת הבקשה, ובהתאם לעקרונות הזכאות שנקבעו בהסדר

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

ת"צ 42864-07-10

- 1 הפשרה, יהוו אף הם בסיס לתשלום שכר הטרחה לב"כ התובעים המייצגים
2 כאמור לעיל.
- 3 .29. הנתבעת תשלם לב"כ התובעים את שכר הטרחה הנגזר מהסכומים שהוחזרו
4 לחברי הקבוצה עד היום, בתוך 45 ימים ממועד קבלת פסק דין זה בידיה וכן
5 תשלם את תשלום הפרשי שכר הטרחה בכל 15 לחודש בו יימסר דיווח הממונה
6 לבית הדין.
- 7 **שכר טרחה למועצה**
- 8 .30. איננו מוצאים לנכון לדחות על הסף את טענות המועצה בדבר זכאותה לשכר
9 טרחה בגין ההליך דנן.
- 10 .31. לפיכך ולבקשתה, ניתנת בזאת לנתבעת האפשרות למסור תגובתה לבקשה זו,
11 בתוך 21 ימים.
- 12 .32. עותק מפסק דין משלים זה יועבר על ידי המזכירות למנהל בתי המשפט.
13
14 ניתן היום, כ"ג תמוז תשע"ו, 29 יולי 2016, בהעדר הצדדים וישלח אליהם.
15
16

מר אברהם ברגר
נציג עובדים

מיכל נעים דיבנר
שופטת

מר אבי פרלה
נציג מעסיקים

17